

Zondag 15 september 2013

2 Koningen 4: 1- 7; Fil. 1: 3 – 10

Wonderen. Bestaan ze nog?

Er zijn situaties en gebeurtenissen in het leven die niet te verklaren zijn. En er zijn er steeds minder, want we weten voor steeds meer dingen een verklaring. Wonderen zijn er maar weinig meer. Of toch wel? Zijn er niet heel veel wonderen? De geboorte van een kind. De openspringende knoppen in de bomen en struiken. Of zelfs de zon die elke dag weer tevoorschijn komt?

Maar er zijn ook van die wonderen die heel wonderlijk zijn. Uitzonderlijk. Niet te vatten. We lezen zo'n wonderlijk verhaal. Het wonder van de olie in de kruiken. Hoe uitzonderlijk is dit wonder eigenlijk?

We moeten ons dan eerst verplaatsen naar Palestina in het jaar 850 voor Christus. In die tijd was het gebruikelijk dat een groep mannen door het land trok. Een zogenaamde profetengilde. Eén man was de leider. Zo weten we van een gilde onder leiding van de profeet Elia, die later werd opgevolgd door Elisa. Zo'n profetengroep ging door te steden en dorpen en werd door mensen geraadpleegd. Denk maar eens aan Saul, die ooit op zoek ging naar de zoekgeraakte ezellen. Onderweg wordt Saul tot koning van Israël gezalfd door Samuël en krijgt de opdracht zijn weg te vervolgen. Ook hoort hij dat hij een groep profeten zal tegenkomen, die in vervoering zullen zijn. Doe maar mee, Saul, je bent een ander mens nu. En zo gebeurt. Saul deed met hen mee en beroemd werd de uitspraak: wat is er met Saul gebeurd? Is hij ook onder de profeten?

Maar wij lezen over een trieste gebeurtenis. Eén van de volgelingen van de profeet Elisa is overleden. Hij liet een vrouw en kinderen na. We weten nauwelijks iets over deze man, noch over zijn vrouw. We horen alleen over de situatie waarin de weduwe dan verkeert. En dat is niet best. Ze is ten einde raad. Ze heeft geen cent meer. Een weduwen-uitkering was er niet. Een bijstandsuitkering was nog niet uitgevonden. Maar er staat een schuldeiser op de stoep en die is onbarmhartig. Hij heeft een plan bedacht om aan zijn geld te komen. Hij wil de twee kinderen van de vrouw als slaven meenemen en verkopen. Dat levert tenminste wat geld op. Zo kan de vrouw haar schuld inlossen.

Dat zou wel het ergste kunnen zijn wat je kunt bedenken voor deze weduwe. Eerst verliest ze haar man en dan zouden haar kinderen van haar worden weggenomen. Er wordt wel eens gezegd: je ouders verliezen, is het verleden verliezen. Je partner verliezen is het heden verliezen. Je kinderen kwijt, dan is er geen toekomst meer. Hoe zou ze nog verder kunnen leven? In haar wanhoop kan ze maar één oplossing bedenken en zoekt hulp bij de grote profeet Elisa. Zo gedacht, zo gedaan. Ze komt bij Elisa en legt haar situatie voor. En ze verwacht van hem een bevrijdende oplossing. Je kunt vermoeden dat Elisa zich zeer met haar verbonden voelt. Wellicht hebben ze samen al van alles meegemaakt rondom haar man. Het eerste wat hij dan ook tegen haar zegt is 'wat kan ik voor u doen?'

"Wat kan ik voor u doen?" Je zou zeggen dat dat heel wat is. De invloedrijke profeet moet toch wel mogelijkheden hebben om via via aan geld te komen? Dan kan deze weduwe tenminste haar schuld afbetalen. Misschien kan hij ook doorverwijzen naar anderen die haar kunnen helpen, al was het alleen al omdat de profeet Elisa die vraag stelt. Je moet soms kruiwagens hebben, nietwaar? Maar we horen niets over een bemiddeling of actie van Elisa. Wellicht waren dit wel mogelijkheden

geweest. Oplossingen van buitenaf. Mensen die geld beschikbaar zouden stellen of die de schuldeiser op zijn nummer zouden zetten om zoiets onmogelijks te eisen. Zou haar dat voor lange tijd helpen? Elisa zoekt een andere weg. Hij probeert bronnen aan te boren bij de vrouw zelf. "Wat kan ik voor u doen?" Dat lijkt erop dat het Elisa is die voor een oplossing zal zorgen. Maar niets is minder waar. Onmiddellijk daarop vraagt hij "Vertel me eens, wat hebt u nog in huis?"

Dat is een heel ander spoor. Hij wil haar helpen, maar niet als grote weldoener. Degene die alles even naar zijn hand zal zetten. Hij schakelt de weduwe zélf in en zet haar aan het denken of ze misschien zelf een oplossing in handen heeft. Ze is zich daarvan niet bewust. Elisa wil haar helpen haar eigen rijkdom te ontdekken. Misschien heeft ze wel meer in huis dan ze denkt.

Volgens mij een actueel verhaal. En dan denk ik niet in de eerste plaats aan de crisistijd waarin ook in onze samenleving er mensen zijn die het financieel niet rond krijgen en wel enorm veel schulden hebben om te betalen en ten einde raad raken. Soms zou je hopen dat er dan zulke wonderen gebeuren en er een einde komt aan alle ellende.

Maar ik herken de reactie van de vrouw ik in allerhande situaties: 'alleen een kruikje olie, heer'. "Ach, vraag me dat niet. Dat kan ik niet. Dat heb ik nog nooit gedaan. Daar heb ik geen ervaring mee." "Dat vind ik, maar ach wie ben ik?" "Kan de overheid er niets aan doen?" Met andere woorden: geen hoge dunk van de eigen mogelijkheden. Geen vertrouwen in jezelf. Hulp van buitenaf verwachten. Dat is nog altijd voor veel mensen de eerste reactie. En er zijn altijd redenen te noemen waarom iets niet kan lukken: 'daar heb ik de kennis niet van', 'daar voel ik me te oud voor'. 'Wat kun je uitrusten?' Er is veel machteloosheid om verandering te bewerkstelligen in tal van situaties. Wat stelt het nu voor dat wij eraan kunnen doen?

Het is een verrassend verhaal dat we hebben gelezen, want er gebeurt een wonder. Dat ene kruikje olie blijkt achteraf onuitputtelijk te zijn. Vaten vol worden er mee gevuld. Maar hoe komt zo'n wonder tot stand? "Ga dan naar huis. Doe de deur op slot. Giet olie in de vaten en zet de volle opzij'.

Kijken wat er is en de deur op slot doen. Dat is een voorwaarde om te ontdekken welke rijkdom er dichtbij is. Je concentreren en dicht bij jezelf proberen te zijn, storende geluiden buitensluiten. Stil worden. Daar hebben heel wat mensen moeite mee. En tegelijk zo belangrijk. Van Jezus wordt verteld dat Hij zich van tijd tot tijd terugtrok uit de drukte en momenten nam van rust, stilte en gebed. Om vervolgens weer verder te kunnen. Om kracht op te doen. Om zicht te krijgen op de weg die Hij moest gaan en de mogelijkheden te ontdekken om zijn weg te vervullen. Doet me ook denken aan die anekdote over moeder Teresa.

Een journalist interviewt haar over haar werk, en zegt: 'Ik hoorde dat u dagelijks drie maal een uur naar de kerk gaat. Wat doet u daar?' Zij antwoordde: 'Bidden tot God'. Hij vroeg: 'Wat zegt u dan?' Zij zei: 'Niets, ik luister.' De journalist vroeg door: 'En wat zegt Hij dan?' Waarop zij zei: 'Niets, Hij luistert'.

Er leek niets te gebeuren, maar deze momenten gaven haar kracht om haar werk te kunnen doen in de sloppenwijken van India. En wat heeft ze veel voor elkaar gekregen!

Ook dit is niet de standaard-reactie van velen. De eerste reactie is om te vragen wat een ander kan doen om te helpen. Elisa geeft 2 adviezen: "vertel eens, wat heb je in huis?" en ook al is het maar één kruikje olie: ' ga naar huis, leen vaten en doe de deur op slot'.

Ken je je eigen rijkdom of zie er je er aan voorbij?

Het is dat verhaal van de boer in Oosterlittens die droomde dat hij een schat zou kunnen vinden onder de brug in Praag. Hij ging erheen en deed z'n best, maar vond niets. Hij kwam in gesprek met een rabbi daar en gaf aan dat hij zich vreselijk vergiste. Dom om in een droom te geloven. Maar de rabbi vertelde dat hij blij was dat hij niet op reis was gegaan, omdat ook hij ooit een droom had gehad, namelijk dat op het erf bij een boer in Oosterlittens een schat verborgen lag....

Ons verhaal vermeldt hoe de weduwe vaten leende bij de burens en uiteindelijk had ze vaten te weinig. Van de olie kon ze ruimschoots de schuldeiser betalen en van de rest verder leven met haar zonen. Zo kwam er weer toekomst. Ze kwam er sterker uit. Het ging zoals Elisa had gezegd.

Een prachtig, wonderlijk verhaal. Maar het gaat dieper dan 'wie het kleine niet eert....' Het spoort ons aan te kijken wat we in huis hebben. Hoe veel of weinig dat in onze ogen is. Of kijken we er aan voorbij? Ik verbind deze gedachte met het gegeven dat elke keer als ik hier in Drachten kom, me wordt gezegd dat het maar een kleine gemeente is en dat er maar weinig mensen zullen zijn. Weet u voldoende wat u in huis hebt?

Dan lees ik ook woorden van de apostel Paulus aan de gemeente in Filippi. Dat hij voor hen dankt omdat ze vanaf het begin bezig zijn geweest met de verkondiging van het evangelie, de verspreiding van het goede nieuws. En dat hij er van overtuigd is dat God dit goede werk ook zal voltooien. Als je dan even stilstaat wie de leden waren van die gemeente, dan kun je terecht in Handelingen en lees je over die purperverkoopster, Lydia. Ook kun je lezen over die vrouw bij wie boze geesten worden uitgedreven omdat ze achter Paulus en Silas aan loopt en luidt roept. Ze had voorspellende gaven en werd door een aantal ondernemers uitgebuit. Maar ze werd genezen. En een ander gemeentelid is die gevangenisbewaarder die o zo schrikt als bij een aardbeving in de nacht alle gevangenen kunnen ontsnappen. Hij komt tot bekering. De gemeente in Filippi: een marktvrouw, een ex-patiënte en een gevangenisbewaarder. Eenvoudige mensen die hun getuigenis hebben gegeven. Paulus dankt voor hen en spreekt hen moed in dat het goede werk dat ze doen voltooid zal worden.

Denk niet te klein over jezelf. Er is toekomst. Er is zoveel in huis. Het wonder van de liefde, van verbondenheid met elkaar. Daar kun je van uitdelen. Het wonder van een luisterend oor voor elkaar. Of tijd voor gesprek of gebed.

Ook een kleine gemeente als Drachten heeft nog veel in huis. Daarvan ben ik overtuigd. Verstop het niet. Zoek het op. Dan kunnen er wonderen gebeuren. Zeker als je deze gedachte verbindt met het geloof in Gods Geest. De aanwezigheid van Gods Geest werd vroeger zichtbaar gemaakt door mensen met een bijzondere taak met olie te zalven: priesters, profeten, koningen. De stromende olie is het beeld voor Gods Geest die rijkelijk over hen wordt uitgestort. Ook wij leven als gemeenten vanuit de inspiratie van die Geest van God. Die woont in ons.

Dus stel ik met Elisa de vraag: 'vertel eens, wat hebt u nog in huis'? Kunt u liefde doorgeven? Bidden voor anderen? In woorden en daden getuigen van uw geloof? Zeg niet te snel "ach, ik heb maar één kruikje olie." Dat weinige kan veel zijn. De olie, Gods Geest, zal blijven stromen. En wij mogen in die stroom mee. Is dat geen Godswonder? Elke dag weer.

Wout Huizing